

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

תא"מ 20-05-65643 פלנוב נ' עומר יצחק ואח'

לפני כבוד השופטת שרון הינדה

התובע: אנדריי פלנוב

נגד

הנתבע 3: ערן ורד

ב"כ התובע – עו"ד יוני ג'ורנו

ב"כ הנתבע – עו"ד בן מרמלי ועו"ד יער קורן

פסק דין

1. לפני תביעה לפיצוי התובע בגין פרסום "לשון הרע" שנעשה נגדו, בין השאר, על ידי הנתבע 3.

רקע ועובדות שאינן שנויות במחלוקת

2. התובע הוא שוטר במשטרת ישראל ביחידת שיטור וקהילה תל אביב.

הנתבע 3 המגדיר עצמו פעיל חברתי, שיתף סרטון במרשתת בו מצולם התובע מבצע הליך מעצר, והוסיף לשיתוף דברים משלו.

3. הימים הם ימי מגפת הקורונה.

באותה העת עמדו בתוקף תקנות שעת חירום אשר הטילו מגבלת התרחקות ממקום המגורים. התובע, נשלח על ידי מוקד המשטרה לטפל באירוע של הפרת התקנות על ידי אזרח היושב בפארק הירקון עם מצלמה וחצובה.

התובע ביקש מהאזרח לעזוב את המקום אך האזרח לא הסכים להתפנות מהמקום ואף לא להזדהות.

התובע הודיע לאזרח כי הוא עוצר אותו והחל בביצוע הליך המעצר, תוך התנגדות האזרח למעצר והצורך לעשות שימוש בכוח להשלמתו.

בסמוך לאותה העת הגיע למקום אזרח אחר העונה לשם ליעד אגמון (להלן – מר אגמון) עם רעייתו וצילם את המעצר.

מאוחר יותר פרסם מר אגמון את הסרטון בדף הפייסבוק שלו והוסיף מלל המתאר את האירוע מנקודת מבטו. הפרסום של מר אגמון עורר תגובות רבות בין השאר של הנתבעים בהליך זה.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

תא"מ 20-05-65643 פלנוב נ' עומר יצחק ואח'

התובע הגיש תביעה כנגד מר אגמון, אשר נדחתה מבלי שנדונה לגופה, וזאת נוכח מחדל התובע בהגשת תצהירים.

בנוסף הגיש התובע תביעה זו כנגד ארבעה נתבעים, אשר שיתפו את הסרטון של מר אגמון והוסיפו מלל משלהם ביחד עם השיתוף.

הנתבעים 1, 2 ו-4 הגיעו להסכמות עם התובע, אשר קיבלו תוקף של פסק דין, ונותרה לבירור המחלוקת בין התובע לנתבע 3 (להלן - **הנתבע**).

4. הנתבע אשר שיתף את הסרטון שפרסם מר אגמון, צירף לשיתוף צילום של התובע והוסיף מלל בזו הלשון:

"השוטר האלים אנדרי פלנוב שעצר היום באלימות קשה ושלף טייזר על אדם שלכאורה הפר סגר, המשיך באלימות קשה גם אחרי שאזק את העצור וזה שכב על הארץ, המשיך לקפל את ידו בכח רב ללא כל סיבה מלבד סדזים טהור.

בין פשעיו הנוספים: תקף את רפי רותם בזמן שהיה עצור

והמשטרה הפחדנית שחררה את צילום מצלמת הגוף של השוטר האלים עד לרגע המעצר, שם הוא נחתך... מה יש לה להסתיר???????

עוד עבריין צעצוע אלים בשירות Israel Police – משטרת ישראל – ארגון הפשע הטוב ביותר בישראל".

טענות הצדדים

התובע

5. הסרטון שהנתבע שיתף ערוך ומגמתי ומתחיל רק משלב ביצוע המעצר, אז החל מר אגמון לצלם תוך שהוא מלבה את האווירה ומקשה על התובע לבצע את המעצר. מר אגמון לא צילם את הדקות שקדמו לביצוע המעצר בהן התובע ניסה לשכנע את האזרח לעזוב את המקום על מנת שלא יאלץ לעצור אותו. האזרח התנגד למעצר ולכן התובע נאלץ להשתמש נגדו בכוח סביר.

6. הנתבע שיתף את הסרטון שפרסם מר אגמון, כ- 15 פעמים, צירף לשיתוף צילום של התובע, והמלל שהוסיף היה בו כדי להשפיל את התובע בעיני הבריות, להשניאו, לבזותו ולשים אותו ללעג בעיני הבריות. על כן הפרסומים מהווים לשון הרע בהתאם להוראת סעיף 1 לחוק איסור לשון הרע, התשכ"ה-1965 (להלן - **החוק**).

7. לטענת התובע, לנתבע לא עומדות הגנות חוק לשון הרע, נוכח האשמות השווא וכינויי הגנאי החרिפים שייחסו דופי רב לאישיותו של התובע ואף היה בהם ניסיון לפגוע במשרתו כשוטר ולהציגו כאלים בחוסר תום לב.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

תא"מ 20-05-65643 פלנוב נ' עומר יצחק ואח'

הנתבע

8. הנתבע אינו מכחיש כי שיתף את הסרטון והוסיף דברים משל עצמו לשיתוף. לטענת הנתבע שיתף את הסרטון פעם אחת והיו אלה אחרים ששיתפו את דבריו.
9. הנתבע טען כי ביקר את התובע בצורה חריפה, נוקבת וראויה, וזאת בהתאם לזכות היסוד לחופש הביטוי, במסגרתה אזרח יכול למתוח ביקורת נגד המדינה ומי משלוחיה שפעלו בצורה בלתי ראויה. התובע בחר לתקוף את הנתבע שהוא פעיל חברתי, אשר פעל לחשיפת פעולות בלתי חוקיות של שוטרים ואלים ומשטרות מיותרות, בתביעת השתקה על שהעביר כנגדו ביקורת לגיטימית ואף מתונה נוכח מעשיו החמורים.
10. לדידו של הנתבע, הפרסום כנגד התובע אינו עונה על אף אחת מהחלופות של סעיף 1 לחוק. שכן הוא אינו משפיל או מבזה את התובע אלא כינויו סדיסט מהווה תיאור ביקורתי של הסיטואציה כפי שנחזית בסרטון שלוה לפרסום.
11. גם אם הפרסום יתפרש כלשון הרע, עומדת לנתבע הגנת אמת הפרסום הקבועה בסעיף 14 לחוק. שכן יש בפרסום סרטון הווידאו, המהווה ראיה לאלימות המשטרותית, עניין ציבורי. כדי להוכיח גרסתו הביא הנתבע לעדות את מר רפי רותם שלטענתו ספג את נחת זרועו של הנתבע אשר ניסה למנוע ממנו להעיד כנגד מפקדו דאז ניצב משה (ציקו) אדרי.

המחלוקת

12. השאלות הטעונות בירור בהליך זה הן:
 - (א) האם הדברים שפרסם הנתבע עם שיתוף הסרטון מהווים לשון הרע כלפי התובע.
 - (ב) אם כן - האם הפרסום חוסה תחת הגנות הקבועות בחוק, אמת הפרסום ותום הלב.
 - (ג) מהו היקף הפיצוי המגיע לתובע.

דיון

האם הדברים שפרסם הנתבע עם שיתוף הסרטון מהווים לשון הרע כלפי התובע

13. סעיף 1 לחוק קובע שפרסום הוא בגדר לשון הרע אם הוא עלול להשפיל אדם בעיני הבריות או לעשותו מטרה לבוז או ללעג, לבזותו או לפגוע במשרתו, משלח ידו או עסקו.
14. המבחן שהציבה הפסיקה לבחינת השאלה אם הביטוי מהווה לשון הרע, הוא מבחן אובייקטיבי, כיצד הבין מי שקרא את הדברים ומה המשמעות שקורא סביר היה מייחס למילים כפי שהן נלמדות מתוך ההקשר שבו הובאו הדברים (ראו: ע"א 751/10 פלוגי נ' ד"ר אילנה דיין – אורבך (נבו 8.2.2012); ע"א 740/86 תומרקין נ' העצני, פ"ד מג(2) 333 (1989); ע"א 4534/02 רשת שוקן בע"מ נ' הרציקוביץ פ"ד נח(3) 558 (2004); ע"א 723/74 הוצאת עיתון "הארץ" בע"מ נ' חברת החשמל לישראל בע"מ, פ"ד לא(2) 281 (1977); וראו גם: ח.גנאים,

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

תא"מ 20-05-65643 פלנוב נ' עומר יצחק ואח'

- מ. קרמניצר, ב.שנור, לשון הרע הדין המצוי והרצוי (המכון למחקרי חקיקה ולמשפט השוואתי ע"ש הרי ומיכל סאקר, (2005), 79-80).
15. כאמור הנתבע לא הכחיש כי הוסיף דברים לסרטון שפורסם על ידי מר אגמון.
16. בין הדברים שהוסיף לשיתוף הסרטון, הנתבע כינה את התובע שוטר אלים; ציין כי פעל מתוך סדיזם טהור; ייחס לו פשעים נוספים; וכינה אותו עבריין צעצוע אלים. להלן אבחן ביטוייו של הנתבע.
17. כינוי התובע כשוטר אלים בפני עצמו אינו אמירה בעלת עוצמה עד כדי השפלת התובע ביזויו או פגיעה במשרתו או משלח ידו.
18. אשר לתיאור התובע כמי שפעל ללא סיבה מלבד "סדיזם טהור" - אצא מנקודת מוצא כי הנתבע השתמש במונח כביטוי לאכזריות ולא כייחוס של הפרעת אישיות לתובע. מנקודת מוצא זו, לו היה עומד ביטוי זה לבדו, וללא יתר הדברים שפרסם הנתבע, היה נתפס הביטוי כביקורת חריפה ובוטה על התובע. שכן, על אף חומרתו, בהקשר שבו נאמרו הדברים בנלווה לסרטון המעצר - הם לא היו נתפסים ככאלה המגיעים כדי השפלת התובע, ביזויו או פגיעה במשרתו או משלח ידו.
19. יחד עם זאת, הנתבע לא הסתפק בדברים אלה והוסיף את תמונת התובע ביחד עם שיתוף הסרטון. דהיינו להפנות אצבע מאשימה אישית כלפי התובע באופן החורג מביקורת של פעיל חברתי כלפי שלוח של המדינה, אלא כביקורת אישית כלפי התובע עצמו.
20. לא די היה לנתבע בכך, אלא שהוסיף וכתב "בין פשעיו הנוספים: תקף את רפי רותם בזמן שהיה עצור..."
- המדובר בדברים שאינם עולים מהסרטון או בהקשר לו, וברי כי הם מידיעתו של הנתבע ממקור אחר שאינו הסרטון. ייחוס תקיפה לתובע והעמדתו, כשוטר אשר אמון על אכיפת החוק, בקו אחד עם פורעי חוק וככזה שמנצל את מעמדו על מנת לבצע פשעים, ללא הקשר לסרטון - יש בה כדי להשפילו ולבזותו ואף עלולה לפגוע במשרתו.
21. לבסוף כינה הנתבע את התובע "עבריין צעצוע". משמעותו של ביטוי זה הוא לעג לאדם שמציג עצמו כעבריין, אשר מטרתו להקטין ולהפחית ממעמדו של התובע ולהפכו לדמות נלעגת המאדירה את עצמה בחסות המשטרה. גם אמרה זו לו הייתה נאמרת לבדה, בהקשרם של הדברים - לא הייתה מתפרשת ככזאת המבזה, משפילה או פוגעת במשרתו או משלח ידו.
22. הגם שבבחינה פרטנית של כל אחד מההיגדים בנפרד, ניתן היה לומר כי לא היו נתפסים כלשון הרע לו היו עומדים בפני עצמם - יש לבחון את הפרסום בכללותו על האפקט המצטבר של כל הדברים שפורסמו יחד. ממקרא מכלול הדברים ביחד עם הוספת תמונת התובע, ציין שמו, ותוספת הדברים שאינם עולים מתוך הסרטון - נוצר הרושם כי הדברים נועדו להצביע על התובע באופן אישי כמי שמונע מאכזריות לשמה ופועל בניגוד לחוק ובצורה נלעגת. בנסיבות

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

תא"מ 20-05-65643 פלנוב נ' עומר יצחק ואח'

אלה הפרסום בכללותו חורג מביקורת נוקבת של פעיל חברתי כנגד האלימות המשטרית ונתפס כפרסום שיש בו כדי לבזות את התובע, ללעוג לו ולפגוע במשלח ידו וככזה הוא בגדר לשון הרע.

האם הפרסום חוסה תחת הגנות הקבועות בחוק, אמת הפרסום ותום הלב.

לא הורם הנטל להוכחת אמת הפרסום

23. הנטל להוכחת הגנת אמת הפרסום מוטל על הנתבע ואין חובה על התובע לנקוט בכתב התביעה שלו עמדה לגבי טענה זו של הנתבע (ראו: רע"א 6517/98 הופ נ' ידיעות תקשורת בע"מ (נבו 6.12.1998)).

סעיף 14 לחוק לשון הרע קובע שני תנאים מצטברים על מנת שניתן יהיה ליהנות מהגנתו. האחד - שהדבר שפורסם היה אמת והשני - שהיה עניין ציבורי בפרסום.

לצורך הכרעה בשאלה האם הדבר שפורסם היה אמת, בית המשפט נדרש לקבוע עובדתית האם תוכן הפרסום ומשמעותו הולמים את המציאות. לשם כך בית המשפט נדרש לבחון מהו מובנן הטבעי של המילים בעיני הקורא הסביר. אשר למבחן העניין הציבורי, השאלה היא האם קיים אינטרס חברתי שבגינתו הפרסום הפוגעני מוצדק חרף לשון הרע הטמונה בו (ראו: רע"א 10520/03 בן גביר נ' דנקנר (נבו 12.11.2006)).

24. להוכחת הגנת אמת הפרסום הגיש הנתבע לבית המשפט את הסרטון אותו שיתף, אשר צולם על ידי מר אגמון.

מנגד הוצג בדיון סרטון שצולם במצלמת הגוף של התובע על מנת להוכיח כי הסרטון שצולם על ידי מר אגמון אינו משקף את מלוא ההתרחשות עובר למעצרו של האזרח.

25. מצפייה בסרטון שהנתבע שיתף עולה כי הצילום מתחיל מהשלב שבו התובע מכוון אל האזרח טיזר. מנקודת זמן זו, לצד ביצוע המעצר נשמעים קולות של גבר ואשה ככל הנראה מר אגמון ורעייתו הצועקים אל עבר השוטר שיניח לאזרח ומר אגמון מתאר את מהלך המעצר. התובע נחזה בסרטון כשהוא מבצע פעולה הנחזית להיות חניקה של האזרח או למצער ריתוקו לקרקע באמצעות אחיזתו מאחור באזור הצוואר. בשלב זה האזרח מתחיל להשתולל והתובע מבקש מהאזרח שייתן לו את היד השנייה. האזרח משתולל והתובע אוזק את ידיו מאחור. האזרח מתקומם וצועק שהתובע דורך לו על היד. ברקע נשמעות צעקות מר אגמון ורעייתו שהתובע מתעלל באזרח ושהוא לא מתנגד. בשלב זה מגיעה ניידת. האזרח ממשיך לצעוק, התובע מקים את האזרח והוא מובל אל הניידת המשטרית.

26. ביצוע מעצר אשר יש בו לשלול חירותו של אדם, הוא קשה לכל דעה. לעיתים נדרש במהלכו שימוש בכוח והצפייה בכך אינה נעימה ומעוררת תחושות קשות ואי נוחות רבה.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

תא"מ 20-05-65643 פלנוב נ' עומר יצחק ואח'

במסגרת הליך זה בית המשפט אינו נדרש לבחון את נחיצות המעצר או את תקינות ביצועו, אלא האם האמרות בפרסום כגון שהתובע פעל ללא סיבה מלבד סדיזם טהור וייחוס פשעים נוספים לתובע משתקפים כאמת.

27. מצפייה בסרטון ששיתף הנתבע אכן מדובר במחזה קשה לצפייה. אך התובע אינו נראה בו כמי שפועל במטרה לפגוע באזרח או להתאכזר אליו. התובע נחזה כפועל בקור רוח ואינו נסחף אחר הקריאות והפרובוקציות בעוד מסביב הקולות מלבים את האווירה. ואילו האזרח נחזה כמשתולל ומתנגד למעצר. בנסיבות אלה, כבר עתה ניתן לומר כי הדברים שכתב הנתבע שהתובע פעל ללא סיבה מלבד סדיזם טהור אינם משתקפים מהסרטון עצמו ולפיכך אינם אמת.

28. לסתירת גרסת הנתבע, סרטון מצלמת הגוף של השוטר הוקרן במהלך דיון ההוכחות. ואכן, מהשוואתו אל הסרטון שהנתבע שיתף, עולה כטענת התובע כי הסרטון ששותף צולם מנקודת זמן מאוחרת לתחילת האינטראקציה בינו לבין האזרח.

29. מה שלא נחזה בסרטון שהנתבע שיתף ועלה בבירור מסרטון מצלמת הגוף הוא כי עובר למעצר שוחח התובע עם האזרח במשך מספר דקות בניסיון לקבל ממנו שיתוף פעולה אולם האזרח סירב והתנגד.

התובע והשוטרת שהייתה עמו נראים מבקשים מהאזרח למסור את פרטיו והוא טען שהוא בשביתת רעב וכי יש לו עניין עם המשטרה ואינו מסכים למסור את פרטיו. לאחר מכן, התובע ניסה לשכנע את האזרח להזדהות והביא לידיעתו שאם לא יזדהה יאלצו לעצור אותו. האזרח השיב שאינו מכיר בקיום של התובע. התובע ביקש ממנו לקפל את הציוד ולהתלוות לתחנה והאזרח סירב להזדהות. שוב האזרח התבקש למסור את שמו וסירב. בשלב זה האזרח התבקש לקום ולא הגיב. אז התובע עטה כפפות, אמר לו שהוא עצור וביקש שייתן לו את ידיו שאם לא כן ישתמש נגדו בכוח. האזרח סירב והעביר ידיו לאחור. בשלב מסוים התובע כיוון אל עבר האזרח טייזר ולאחר מכן ביצע בו אחיזה מאחור שנחזית כחניקה. מנקודת זמן זו שני הסרטונים משקפים את מהלך המעצר באופן בצורה זהה.

30. מרצף ההתרחשות עלה כי התנהגות האזרח לא הייתה כשל אזרח סביר הנדרש להזדהות על ידי שוטר. עוד עלה כי המעצר היה שלב אחרון ולא שלב ראשון וקדמה לו השתדלות ממושכת לגרום לאזרח להתרצות ולעזוב את המקום או למסור את כתובתו ופרטיו. ורק לאחר שלא השתכנע בכל דרך, התובע עצר אותו והשתמש לשם כך בכוח כדי לרסן את האזרח אשר בחלק מהזמן השתולל והתנגד למעצר.

כאמור כל האינטראקציה שקדמה לשלב המעצר לא צולמה על ידי מר אגמון ואין לה ביטוי בסרטון שצילם ושותף על ידי הנתבע.

31. במסגרת הפרסום כתב הנתבע "...והמשטרה הפחדנית שחררה את צילום מצלמת הגוף של השוטר האלים עד לרגע המעצר, שם הוא נחתך... מה יש לה להסתיר?????????..."

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

תא"מ 20-05-65643 פלנוב נ' עומר יצחק ואח'

מכך משתמע כי הנתבע צפה בסרטון מצלמת הגוף עובר לפרסום. דהיינו הנתבע היה מודע למלוא ההתרחשות עובר להליך המעצר, ובחר להתעלם ממנה ולהציג את פני הדברים כאילו התובע פעל כפי שפעל כנגד האזרח כביכול ללא סיבה אלא מסדיזם טהור. יצאנו למדים כי הנתבע הציג בדבריו מצג שאינו משקף את התמונה כולה וגם מטעם זה דבריו אינם נתפסים כאמת.

32. הנתבע ביקש להוכיח אמיתות דבריו גם באמצעות חקירת התובע.

בעדותו התובע שלל הטענה כי חנק את האזרח וטען שידו הייתה על כתפו של האזרח וכי האזרח "עשה פרובוקציה" (בפרוטוקול עמ' 6 ש' 27-31). בהתייחס למה שנחזה בסרטון כאילו הברך שלו על ידו של האזרח, העיד כי הברך שלו הייתה מאחורי הגב של האזרח (בפרוטוקול עמ' 7 ש' 1-6), והסביר שישב מאחורי הגב של האזרח כדי לשלוט בו משום שהוא התפרע והשתולל (בפרוטוקול עמ' 8 ש' 1-4). לגבי אזיקי הציר - התובע הסביר כי אלה אזיקים משטרתיים על פי תקן ואלה שסופקו לו על ידי המשטרה (בפרוטוקול מע' 7 ש' 7-19).

התובע עמד איתן על גרסתו ולא עלה בידי הנתבע לסתור אותה בחקירתו או בראיות ולהוכיח בדרך זו כי דבריו אמת.

33. להוכחת אמיתות הדברים ובין השאר גם את האמירה "בין פשעיו הנוספים: תקף את רפי רותם בזמן שהיה עצור" – צירף הנתבע לכתב הגנתו כתבה אודות התקרית שפורסמה בעיתון גלובס (נספח א'). המדובר בכתבה שהתפרסמה אודות תביעתו של מר רפי רותם (להלן – מר רותם) נגד משטרת ישראל וארבעה שוטרים נגדו על אלימות במהלך מעצר. כן צירף פרסום של מר רותם באתר האינטרנט שלו אודות התקרית (נספח ב') וכתבות שפורסמו באתרי האינטרנט "המקום הכי חם בגיהנום" (נספח ג'), כלכליסט (נספח ד') ומשטרת לואי דה פינס (נספח ה'). בנוסף, הנתבע הגיש תצהיר עדות ראשית מטעם מר רותם ואת פסק הדין שניתן על ידי בית המשפט בעניינו.

34. כתבות וסיקורים עיתונאיים במדיות השונות כשלעצמם, אינם מהווים ראיה להוכחת אמיתות דברי הנתבע. לפיכך ומשלא הובאו כותבי הכתבות והסיקורים לעדות בבית המשפט (זולת מר רותם), הם משוללים מעמד ראייתי.

35. אשר לעדותו של מר רותם – ב"כ התובע בחר שלא לחקור את מר רותם על תצהירו ולפיכך התצהיר לא נסתר. יחד עם זאת, אין בכך כדי לצקת תוכן לתוך התצהיר או לייחס לו משמעות מעבר לאמור בו.

האמור בתצהירו של מר רותם מלמד על אירוע אשר התרחש לטענתו בשנת 2010 ותואר על ידו כאלים מתוך מטרה להשתיקו. בתצהיר מצביע מר רותם על התובע ועוד ארבעה שוטרים אשר פעלו למען מטרה (להשתיקו בנוגע למפקדם), ולא מאכזריות גרידא שהיא הבסיס לסדיזם.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

תא"מ 20-05-65643 פלנוב נ' עומר יצחק ואח'

אשוב ואבהיר כי אין באמור קביעת מסמרות או הכשרת פעילות אלימה אשר ככל שהייתה, ניתן היה לברר אותה במסגרות המתאימות, אולם אין באמירה עצמה גם אם לא נסתרה, כדי להוכיח סדיזם.

36. תיאור הסיטואציה שהתובע מנע ממר רותם לקבל את במהלך מעצרו - המדובר בתיאור סתמי אשר מעבר לאי הנוחות שיש בו לא הובהר כיצד יתפרש כאקט אלים או כסדיזם, ועל כן, גם אם כל האמור בתצהיר נכון, אין בו כדי להאיר את התובע כמי שפועל מתוך סדיזם טהור.

37. בנוסף ובהתייחס לאמירה "בין פשעיו הנוספים: תקף את רפי רותם..." - מעבר לתיאור של מר רותם בתצהירו לא הוכח כי התובע כי הורשע בפלילים או ננקט נגדו הליך משמעותי בגין תקיפה. בנוסף אף לא נטען כי בנוגע לתקרית שתועדה בסרטון הוגשה כנגד התובע תלונה, או ננקט נגדו הליך פלילי, לא כל שכן הורשע בגינו בפלילים ועל כן אין באמור כל ראיה לפשעים. לפיכך ובהיעדר כל ראיה להרשעה בפשע כלשהו, הנתבע לא הרים הנטל להוכחת אמיתות דבריו גם בעניין זה.

38. אף ההפניה לפסק הדין שניתן בתביעתו של מר רותם כנגד מדינת ישראל בת"א 59471-01-17 אינה מספקת להוכחת יסודות הגנת אמת הפרסום משני טעמים.

האחד – התובע והנתבע אינם צדדים להליך במסגרתו ניתן פסק הדין האמור. פסק הדין שניתן בעניינם של אחרים בהליך אזרחי, מעמדו כשל עדות מפי השמועה ואין בו כדי להוות ראיה על תכנו בכל הנוגע וזאת להבדיל מפסק דין חלוט בהליך פלילי כעולה מסעיף 42(ג) לפקודת הראיות [נוסח חדש], תשל"א-1971.

השני - עיון בפסק הדין האמור מלמד כי מדובר בתביעה שהגיש כנגד מדינת ישראל, בגין נזקי גוף, בין השאר כתוצאה מתקיפה וכליאת שווא. אכן בית המשפט מצא לפסוק פיצוי למר רותם, אך ציין כי אינו יכול לקבוע אם הופעלה כלפי מר רותם אלימות מכוונת, משיקולים זרים ושלא למטרת חיפוש. בית המשפט קיבל טענה שהופעל כוח מוגזם יתר על המידה אגב חיפוש. דהיינו במסגרת ההליך האזרחי, שנטל ההוכחה בו נמוך מהליך פלילי, בית המשפט לא קבע ממצא לגבי תקיפה של מר רותם, לא הפנה אצבע מאשימה כלפי התובע בהליך שלפני ולא ציין אותו במובחן מיתר השוטרים. על כן אין בו כדי ללמד על פעולה של התובע מתוך סדיזם ואף לא על ביצוע פשעים.

39. משלא הוכחה אמיתות הפרסום ומאחר ששני התנאים שעל הנתבע להוכיח לצורך הגנת אמת הפרסום הם מצטברים, הרי שהתייתר הצורך לבחון הוכחת קיומו של עניין הציבורי.

יחד עם זאת, אציין כי לא ניתן להפחית מחשיבות ערכה של הביקורת הציבורית על פעילות המשטרה כשהיא נאמרת מתוך כוונה לשרת את הציבור כולו. אך בנסיבות העניין, כשהנתבע בחר להפנות את הזרקור אל התובע עצמו באמצעות פרסום דברים נגדו באופן אישי תוך צירוף תמונתו, על מנת להאיר את התובע ספציפית כמי שפועל מתוך סדיזם טהור ומבצע פשעים, נראה כי הנתבע חרג ממסגרת הביקורת הציבורית ואין בהתבטאויות שלו כדי לקדם עניין

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

תא"מ 20-05-65643 פלנוב נ' עומר יצחק ואח'

ציבורי הנוגע לאלימות משטרתית, אלא הם נועדו לפגוע בתובע ספציפית ולכן אינן חוסות תחת הגנת אמת הפרסום.

40. יובהר ויודגש כי אין בדבריי כדי להקל ראש או להכשיר ולו במעט נקיטת אמצעים כוחניים כלפי אזרחים ללא הצדקה לכך, וכאמור אף אין מקומי לבחון תקינות התנהלותו של התובע או להביע עמדה לגבי עצם השימוש בכוח כלפי האזרח בנסיבות. במסגרת הליך זה, כל שעליי לבחון האם האמור בפרסום אמת. דהיינו האם תוכן הדברים ומשמעותם משקפים את המציאות. במקרה זה, לאור כל האמור לעיל, הפרסום אינו משקף את המציאות ועל כן מצאתי כי הנתבע לא הרים הנטל להוכיח הגנת אמת הפרסום.

41. מעיון בכתב ההגנה עולה כי הנתבע ביסס את הגנתו כנגד התביעה על הגנת אמת הפרסום. מאחר שהגעתי למסקנה כי לא הרים הנטל להוכיח הגנת אמת הפרסום, ניתן היה לסיים בשלב זה את פרק ההגנות ולעבור לשאלת הפיצוי. עם זאת לא ניתן להתעלם מכך שבסיכומיו העלה ב"כ הנתבע לראשונה את הטענה כי עומדת לנתבע הגנת תום הלב. מטעם זה וחרף העובדה כי הטענה לא הועלתה בכתב ההגנה, אמשיך ואבחן האם חוסה הנתבע תחת הגנה תום הלב.

לא נטענה כדבעי ולא הוכחה הגנת תום הלב

42. הגנת תום הלב לא נטענה בצורה מפורשת בכתב ההגנה ולא נבחרה חלופת ההגנה הרלבנטית בסעיף 15 לחוק. עקב כך לא ניתנה לתובע האפשרות לסתור את רכיב ההגנה הנטען למשל באמצעות החזקות הקבועות בסעיף 16 לחוק ועל כן ניתן היה לדחות הטענה על הסף.

43. כאמור, הטענה בדבר הגנת תום הלב הועלה לראשונה על ידי ב"כ הנתבע בסיכומיו, שם ציין שהגנת תום הלב תעמוד לנתבע משום שהוא פרסם את דעתו המפורטת על התנהלותו של התובע.

44. סעיף 15 לחוק מונה שורה ארוכה של מצבים בהם מפרסם ייחנה מהגנת תום הלב אם הוכיח כי הפרסום נעשה במסגרת החלופות המנויות בסעיף.

אמנם הנתבע לא הפנה לחלופת ההגנה הרלבנטית אולם נוכח הטענה כי מתח ביקורת נוקבת על התובע מכוח היותו פעיל חברתי המבקר את האלימות המשטרתית, החלופה הרלבנטית היא סעיף 15(4) לחוק.

סעיף 15(4) מגן על פרסום המהווה הבעת דעה על התנהגות הנפגע בתפקיד שיפוטי, רשמי או ציבורי, בשירות ציבורי או בקשר לעניין ציבורי, או על אופיו, עברו, מעשיו או דעותיו של הנפגע במידה שהם נתגלו באותה התנהגות.

אשר לנטל ההוכחה של הגנת תום הלב - סעיף 16(א) לחוק מקים חזקה שפרסום נעשה בתום לב, אם הנתבע הוכיח שעשה את הפרסום בנסיבות האמורות בסעיף 15 ושהפרסום לא חורג מתחום הסביר באותן נסיבות.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

תא"מ 20-05-65643 פלנוב נ' עומר יצחק ואח'

סעיף 16(ב) קובע חזקה שלילית, דהיינו שהפרסום נעשה שלא בתום לב אם פרסם דבר שאינו אמת והוא לא האמין באמיתותו או שהוא לא נקט אמצעים סבירים להיווכח אם הדבר אמת או לא, או שהוא התכוון לפגוע באמצעות הפרסום במידה גדולה משהייתה סבירה להגנת הערכים המוגנים על ידי סעיף 15.

45. גישת הפסיקה היא כי גם התבטאות נוקבת יכולה לחסות תחת הגנת תום הלב מקום שמדובר בהבעת דעה על התנהגות נושא תפקיד ציבורי או בעניין ציבורי. יחד עם זאת, קיימת הבחנה בין הבעת דעה לקביעת עובדה. כאשר קביעת עובדה נתפסת כתיאור של המציאות האובייקטיבית בעוד הבעת דעה היא תיאור של עמדה סובייקטיבית לגבי מצב דברים מסוים (ראו: ע"א 4534/02 רשת שוקן בע"מ נ' הרציקוביץ', פ"ד נח(3) 558 (2004)).

46. בענייננו בבחינת הנסיבות המפורטות בסעיף 15(4), האמירה כי התובע המשיך לקפל את ידו של האזרח בכוח רב ללא כל סיבה מלבד סדיום טהור, אכן יכולה להיתפס בהקשר הדברים כהבעת עמדה סובייקטיבית לגבי התנהגותו של התובע.

יחד עם זאת ייחוס סדיום טהור לתובע, שהוא שוטר בתפקידו, תוך צירוף תמונתו - יוצר את הרושם כי הביקורת שפורסמה היא אישית ונכתבה כדי לפגוע בתובע ספציפית יותר מאשר להגן על הערך הציבורי הנובע מהביקורת על עבודת המשטרה ועל כן חרגה מתחום הסביר בנסיבות ולא חלה לגביה חזקת תום הלב מסעיף 16(א) לחוק.

47. אשר לאמירה "בין פשעיו הנוספים: תקף את רפי רותם בזמן שהיה עצור..." – יש בה כדי לייחס לתובע ביצוע פשעים באופן פוזיטיבי ונחרץ. המדובר באמירה עובדתית גרידא המצטיירת כתיאור מציאות ולא כהבעת עמדה.

בנסיבות אלה, היה על הנתבע להוכיח כי בדק את העובדות שפרסם. המדובר בדברים שחייבו בדיקה מעמיקה יותר של העובדות ולא להסתפק בסיפור המקרה של מר רותם. הנתבע לא הוכיח כי סבר שהדברים אמת או כי נקט אמצעים סבירים לפני הפרסום להיווכח אם הם אמת או לא. על כן חזקה עליו שעשה את הפרסום שלא בתום לב.

48. לאור הדברים האמורים לעיל ומשנשללה חזקת תום הלב, בין לגבי דברים שנאמרו כקביעת עובדה ובין כהבעת עמדה, הנתבע אינו חוסה תחת הגנת תום הלב.

49. בטרם אעבור לבחינת רכיב הפיצוי אתייחס לטענת ב"כ הנתבע בסיכומיו כי בית המשפט ייאלץ בהכרעתו לקבוע האם מדינת ישראל והציבור מעוניין בהמשך הגידול באינפלציה של תביעות השתקה של שוטרים נגד אזרחים.

ב"כ הנתבע הפנה לעמדת האגודה לזכויות האזרח בישראל אשר ביקשה להצטרף להליך כידידת בית המשפט.

50. האגודה לזכויות האזרח בישראל צורפה לבקשתה בדרך של הגשת נייר עמדה. בנייר העמדה טענה כי תביעה זו היא אחת מבין עשרות תביעות לשון הרע של שוטרים בעקות התבטאויות

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

תא"מ 20-05-65643 פלנוב נ' עומר יצחק ואח'

חריפות נגדם. הנתבעים אינם אנשי תקשורת או מובילי דעת קהל אלא אזרחים אנונימיים שהגיבו לפוסטים בפייסבוק. תגובה לפוסט בפייסבוק נמצאת בתחתית הסולם. זו אינה התבטאות באחד מכלי התקשורת הממוסדים. גל התביעות משקף שיטה שתכליתה פגיעה חמורה בחופש הביטוי. בנוסף מסתבר שלא מדובר באוסף של שוטרים המגישים תביעות לשון הרע אלא משטרת ישראל עומדת מאחורי גל התביעות ומסייעת במימון שכר הטרחה הכרוך בהגשתן ובאספקת מידע וראיות.

51. במסגרת הליך זה נבחן הפרסום לגופו ולא הוכח כי מדובר בתביעת השתקה. יותר מכך גם לא הובאו ראיות כלשהן לגבי הגידול הנטען של תביעות שוטרים כנגד אזרחים. לא הוצגו נתונים מספריים כלשהם לתביעות שהוגשו על ידי שוטרים בכלל והתובע בפרט. מכל מקום במסגרת הליך פרטני בית המשפט אינו יוצא בהצהרות כנגד תביעות מסוג אחד או בעד תביעות מסוג אחר והוא נדרש לכל מחלוקת הבאה לפתחו לגופה. כל אחד מהצדדים ציין במסגרת הדיון תביעות שהוגשו. חלקן נדחו וחלקן תקבלו. במקרה שלפני המדובר בנתבע שתיאר עצמו כפעיל חברתי אשר מבקר את האלימות המשטרתית, אך אין המדובר בשיתוף סרטון והתייחסות אליו בלבד אלא בשיתוף של סרטון שהוסיפו לו דברים בין השאר מידיעתו של הנתבע ושאינם נלמדים מהסרטון, אשר פורסמו תוך חריגה מגבולות הבעת הדעה וללא אבחנה בין הבעת דעה לבין ביזוי הזולת. על כן האמירה בדבר קיומו של גל תביעות של שוטרים אינה יכולה להחליף במקרה זה את הבחינה לגופו של עניין והמסקנה המתקבלת בעקבותיה כי הנתבע במקרה זה פרסם לשון הרע ואינו חוסה תחת הגנות החוק ועל כן דין התביעה נגדו להתקבל.

מהו היקף הפיצוי המגיע לתובע

52. מטרת הפיצוי הן לעודד את הנפגע, לתקן את הנזק לשמו הטוב ולמרק את זכותו לשם טוב שנפגע כתוצאה מלשון הרע. כדי להשיג את המטרות לעיל, אין להסתפק בפיצוי סמלי מחד גיסא, אך גם אין להטיל פיצויים כאלה שיעשירו את הנפגע ויעלו על שיעור הנזק שנגרם מאידך גיסא. בפסיקת הפיצויים בית המשפט מתחשב בין היתר בהיקף הפגיעה, במעמדו של הניזוק בקהילתו, בהשפלה שסבל, בכאב ובסבל שהיו מנת חלקו ובתוצאות הצפויות מכל אלה בעתיד. הבחינה היא אינדיווידואלית. אין לקבוע 'תעריפים'. בכל מקרה יש להתחשב בטיב הפרסום, בהיקפו, באמינותו, במידת פגיעתו ובהתנהגות הצדדים. בית המשפט גם שוקל את כוונת המפרסם ואת התנהגותו לאחר הפרסום ובמהלך הדיון המשפטי (רע"א 4740/00 אמר נ' יוסף, פ"ד נה(5) 510(2001); ע"א 492/89 סלונים נ' דבר בע"מ, פ"ד מו(3) 827(1992); ע"א 89/04 ד"ר נודלמן נ' שרנסקי (נבו) 4.8.2008).

53. במסגרת השיקולים בבחינת סכום הפיצוי לקחתי בחשבון כי מדובר בתובע שהוא שוטר ומטבע הדברים כמשרת ציבור הוא חשוף יותר לביקורת ולביטויים עולבים נגדו, אך מנגד אין בכך כדי לשלול את זכותו לשם טוב.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

תא"מ 20-05-65643 פלנוב נ' עומר יצחק ואח'

עוד לקחתי בחשבון כי על סכום הפיצוי לתת ביטוי לנזק לשמו הטוב של התובע מצד אחד ומצד שני שלא יהיה בו אפקט שירתיע מפרסמים לומר דברם למען העניין הציבורי.

כן, לקחתי בחשבון את היקף הפרסום. חרף טענתו של התובע כי הנתבע שיתף את הסרטון 15 פעמים, נראה כי הנתבע פרסם פעם אחת ואחרים שיתפו את הפרסום שלו.

אין חולק בין הצדדים כי הסרטון שצולם על ידי מר אגמון שותף בתפוצה רחבה מאוד, לרבות פרסום באמצעי התקשורת השונים ולא רק במדיה האינטרנטית. גם לו הייתי מקבלת את הטענה כי הנתבע ביצע 15 שיתופים, הרי שביחס להיקף השיתופים של הסרטון של מר אגמון, המדובר בהיקף שיתופים קטן הנבלע בהמון, ועל אחת כמה וכמה כשמדובר בשיתוף אחד.

בנוסף לקחתי בחשבון את התנהלות הנתבע לאחר הפרסום ובחירתו שלא להסיר את הפרסום.

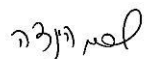
לבסוף התחשבתי בשיעור הפסיקות בהליכים דומים. כך בת"א (שלום צפת) 41040-10-14 בתביעה לפיצוי בסך 200,000 ₪ נפסקו לטובת שני שוטרים פיצויים בסך 14,000 ₪ מאחד הנתבעים ו- 24,000 ₪ מכל אחד משלושת הנתבעים הנוספים; בת"א (שלום טבי) 39948-07-13 בתביעה לפיצוי בסך 100,000 ₪ נפסק פיצוי בסך 25,000 ₪; בתא"מ (שלום נת"י) 41521-01-18 נפסק פיצוי בסך 15,000 ₪; ת"א (שלום ת"א) 9715-09-17 בתביעה לפיצוי בסך 300,000 ₪ נפסק פיצוי בסך 35,000 ₪. ניתן לראות כי סכומי הפיצוי שנפסקו נמוכים ביחס לסכומי התביעות.

54. בכתב התביעה בענייננו נתבע פיצוי בסך 50,000 ₪. ב"כ התובע הבהיר כי הסכום הנתבע מתחלק בין כל הנתבעים ועל כן התביעה כנגד הנתבע היא על סך של 12,500 ₪.

לאחר שהגעתי למסקנה כי הנתבע פרסם לשון הרע כנגד התובע והפרסום אינו חוסה תחת הגנת אמת הפרסום או תום הלב, ובשים לב לכך שהפרסום של הנתבע היה אחד מיני פרסומים רבים, ולאור מכלול השיקולים שפורטו לעיל לרבות שיעורי הפסיקות בהליכים אחרים ביחס לסכומי התביעות - אני מקבלת את התביעה באופן חלקי ומחייבת את הנתבע לשלם לתובע פיצוי בסך של 6,000 ₪, בצירוף אגרת בית משפט בסך 1,267 ₪ ושכר טרחת עורך דין בסך של 3,000 ₪.

המזכירות תשלח פסק הדין לצדדים.

ניתן היום, ד' טבת תשפ"ב, 08 דצמבר 2021, בהעדר הצדדים.

שרון הינדה, שופטת

